

Lakivaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Vankiterveydenhuollon yksiköstä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Vankiterveydenhuollon yksiköstä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 49/2015 vp): Asia on saapunut lakivaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava sosiaali- ja terveysvaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- hallitusneuvos Anne Koskela, sosiaali- ja terveysministeriö
- osastopäällikkö, ylijohdaja Arto Kujala, oikeusministeriö
- hallitusneuvos Leena Kuusama, oikeusministeriö
- erikoissuunnittelija Tuuli Herlin, oikeusministeriö
- apulaisoikeusasiamies Jussi Pajuoja, Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
- tulosjohtaja Pauli Nieminen, Rikosseuraamuslaitos
- johtava ylilääkäri Heikki Vartiainen, Rikosseuraamuslaitos
- aluehallintoylilääkäri Hannele Havanka, Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
- vastaava ylilääkäri Hannu Lauerma, Psykiatrinen vankisairaala, Turun yksikkö
- esittelijäneuvos Arja Myllynpää, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira)
- kehittämisspäällikkö Merja Mikkola, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)
- johtaja Anneli Pouta, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)
- terveyspolitiikan asiantuntija Lauri Vuorenkoski, Suomen Lääkäriliitto ry
- työvoimapolitiittinen asiantuntija Mervi Flinkman, Tehy ry
- puheenjohtaja Jari Tuomela, Vankilavirkailijain Liitto VVL r.y.

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- tietosuojavaltuutetun toimisto
- Turun vankila
- Vankisairaala

Valiokunnan lausunto LaVL 8/2015 vp

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Hallinnonalan siirto ja vankiterveydenhuollon valvonta

Vankien terveydenhuolto järjestetään nykyisin osana rangaistusten täytäntöönpanoa ja muusta julkisesta terveydenhuollosta erillään, sillä vankiterveydenhuolto kuuluu oikeusministeriön hallinnonalalle ja on Rikosseuraamuslaitoksen vastuulla, kun taas yleinen terveydenhoitojärjestelmä kuuluu sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalle. Myös organisaatiovalvonta on järjestetty eri tavoin, sillä vankiterveydenhuollon osalta kyse on Rikosseuraamuslaitoksen omavalvonnasta, kun yleisen terveydenhuollon valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valviralle ja aluehallintovirastoille. Rikosseuraamuslaitoksen palveluksessa olevien yksittäisten terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvonta on kuitenkin jo nykyisin toteutettu alan yleisen valvonnan mukaisesti.

Hallituksen esityksen tavoitteena on liittää vankiterveydenhuolto kiinteämmäksi osaksi muuta julkista terveydenhuoltoa ja saattaa vankiterveydenhuolto terveydenhuollon ohjauksen ja valvonnan piiriin. Tarkoituksena on edistää vankeuslakiin (767/2005) kirjattua vankeinhoidossa keskeistä normalisuusperiaatetta, jonka mukaan vankilan olot tulee mahdollisimman pitkälle järjestää yhteiskunnassa vallitsevien olojen mukaisesti. Vankeuden ainoana rajoituksena tulisi olla vapaudenmenetys. Myös useissa kansainvälisissä suosituksissa korostetaan syrjinnän välttämiseksi vankiterveydenhuollon ja julkisen terveydenhuollon välistä yhteyttä. Uudistuksen tarkoituksena on myös edistää vankiterveydenhuollon kehittämistä sekä hoitojatkumojen toteutumista. Erityisesti hoitojatkumojen varmistamisessa vankiterveydenhuollon erillisyyden yleisestä terveydenhuollosta on aiheuttanut käytännössä ongelmia.

Mainittujen tavoitteiden toteuttamiseksi esityksessä ehdotetaan, että vankien terveydenhuollon järjestäminen siirretään sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalle Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL:n) tulosohjaukseen ja että vankiterveydenhuollon valvonta ja ohjaus säädetään Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintovirastojen tehtäväksi.

Lakivaliokunta pitää hallinnonalan siirtoa ja vankiterveydenhuollon liittämistä kiinteämmäksi osaksi yleistä terveydenhuoltoa periaatteellisesti ja kansainvälisten suositusten kannalta kannatettavana. Näin vangeille pystytään turvaamaan muiden yhteiskunnan jäsenten kanssa yhdenvertaiset terveydenhuollon palvelut. Tämä on tärkeää ottaen huomioon, että vankien terveydentila on merkittävästi heikompi kuin muun väestön. Valiokunta pitää kannatettavana myös sitä, että vankiterveydenhuolto tulee vastaavan organisaatiovalvonnan piiriin kuin yleinen terveydenhuolto. Tämän voidaan arvioida tehostavan valvontaa ja siten edistävän palvelujen laatua ja potilasturvallisuutta.

Vankien terveydenhuollon järjestäminen eroaa kuitenkin hallinnonalan siirron jälkeenkin muusta julkisesta terveydenhuollosta siinä, että julkisten palveluiden järjestämisvastuu on kunnilla, kun taas esityksessä on valittu järjestämistavaksi uuden Vankiterveydenhuollon yksikön perustaminen THL:n alaisuuteen. Kyse on itsenäisestä virastosta, joka toimii THL:n tulosohjauksessa. Sosiaali- ja terveysministeriöltä saadun selvityksen mukaan esityksen valmistelun aikana on pohdittu vankiterveydenhuollon järjestämisvastuun siirtämistä kuntasektorille, mutta tästä vaihtoehdosta luovuttiin, koska vankiterveydenhuolto vaatii erityisosaamista, jota ei ole saatavissa koko

Valiokunnan lausunto LaVL 8/2015 vp

väestölle tarkoitetuista kunnallisista palveluista. Itsenäisen Vankiterveydenhuollon yksikön katsotaan varmistavan parhaiten erityisasiantuntemuksen säilymisen vankiterveydenhuollossa. Lisäksi vankiterveydenhuollon katsotaan luontevimmin sopivan THL:n vastuulle ottaen huomioon sille jo ennestään kuuluvat terveydenhuoltotehtävät, kuten valtion mielisairaaloiden ja lastensuojeluyksiköiden tulosohjaus. Sosiaali- ja terveysministeriön mukaan uudistuksen toteuttamista ei myöskään kannata lykätä odottamaan sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmän uudistuksen toteuttamista, sillä vankiterveydenhuollon siirto on ollut vireillä jo vuosia ja sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmän uudistuksen odottaminen lykkäisi vankiterveydenhuollon sisällöllisiä uudistuksia.

Lakivaliokunta kiinnittää kuitenkin huomiota esityksessä valitun järjestelmän aiheuttamiin kustannuksiin. Hallituksen esityksestä ilmenee, että siirto aiheuttaa vuodesta 2016 alkaen pysyvän 250 000 euron lisäkustannuksen, joka johtuu vankiterveydenhuollon Terveyden ja hyvinvoinnin laitokseen tapahtuvan toiminnan integroinnin aiheuttamasta hallinnollisten prosessien ja tietoteknisten järjestelmien sekä muiden tukipalvelujen järjestämisen edellyttämästä välttämättömästä työstä. Lisäksi vankien ja samanaikaisesti toteutettavaksi ehdotettu puolustusvoimien terveydenhuollon uusi valvontatehtävä edellyttää lisäresursseja terveydenhuollon valvontaviranomaisille (vankiterveydenhuollon ja puolustusvoimien terveydenhuollon osalta yhteisesti Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle 70 000 euroa ja aluehallintovirastoille 150 000 euroa). Uuden henkilöstön rahoitus toteutetaan määrärahasiirroin puolustusministeriön, oikeusministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalta. Hallituksen esityksestä myös ilmenee, että siirron valmistautumisen aloittamiseen on jo varauduttu vuoden 2015 lisätalousarviossa 421 000 euron määrärahalta.

Ottaen huomioon, että hallinnonalan siirtoa on valmisteltu vuosia ja että siihen on varauduttu jo vuodelle 2015 myönnettyin määrärahoihin, lakivaliokunta pitää ehdotettua ratkaisua saamansa selvityksen valossa hyväksyttävänä. Valiokunta kuitenkin katsoo, että valtion nykyisessä heikossa taloudellisessa tilanteessa kustannuksia lisääviä uudistuksia tulee arvioida erityisen huolellisesti. Lisäksi valiokunta pitää erittäin tärkeänä, että valitun toteutustavan vaikutuksia ja toimivuutta seurataan tarkoin.

Vankilan valvontatehtävien ja terveydenhuoltotehtävien erottaminen toisistaan

Vankien terveydenhuollossa työskentelevät terveydenhuollon ammattilaiset ovat nykyisin Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehiä. Uudistuksen myötä he siirtyvät sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalle, mikä selkeyttää vankiterveydenhuollossa työskentelevien terveydenhuollon ammattilaisten asemaa suhteessa vankeihin ja voi lisätä vankien luottamusta terveydenhuoltopalveluihin ja terveydenhuollon ammattilaisiin. Vankien terveydenhuollon palvelut annetaan jatkossakin nykyisissä Rikosseuraamuslaitoksen vastuulle kuuluvissa tiloissa.

Samalla hallinnonalan siirto merkitsee vankilan valvontatehtävien ja terveydenhuoltotehtävien erottamista toisistaan. Tätä edellyttävät erityisesti vankeinhoitoa koskevat kansainväliset suositukset.

Vankiterveydenhuollossa työskentelevät terveydenhuollon ammattilaiset voivat nykyisin käyttää joitakin vankeuslaissa Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehelle säädettyjä valvonta- ja tarkastusvaltuuksia. Näitä toimivaltuuksia ei kyseisillä ammattilaisilla enää hallinnonalan siirron jäl-

Valiokunnan lausunto LaVL 8/2015 vp

keen ole. Pääosassa terveydenhuollon yksiköitä valvonnasta vastaa jo nykyisin vankilan henkilökunta, joten uudistus ei tuo niiden toimintaan muutosta. Turun psykiatrisessa vankisairaalassa tilanne sen sijaan muuttuu, koska siellä ei ole ollut vartijoita. Sellaisia valtuuksia, joiden käyttäminen on säädetty Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen toimivaltaan, kuten tulotarkastus, tilojen tarkastus, omaisuuden tarkastus ja tapaamisten valvonta, voivat näin ollen Turun psykiatrisessa vankisairaalassa käyttää jatkossa vain Rikosseuraamuslaitoksen vankilahenkilökunta, käytännössä Turun vankilan vartijat.

Turun psykiatrisen vankisairaala on pitänyt esitystä tältä osin ongelmallisena, koska hallinnonalan siirto tuo vartijat Turun psykiatriseen vankisairaalaan ja tuo sen toimintaan toiminnallisia muutoksia. Valiokunta pitää kuitenkin periaatteellisesti ja kansainvälisten suositusten kannalta tärkeänä, että valvontatehtävät ja terveydenhuoltotehtävät erotetaan toisistaan. On myös vankiterveydenhuollon yksiköiden ohjauksen ja valvonnan kannalta selkeää ja johdonmukaista, että kaikissa terveydenhuollon yksiköissä toimitaan samanlaisten toimintaperiaatteiden mukaan. Jatkossa on kuitenkin tärkeää varmistaa hallituksen esityksessä todetuina tavoin, että terveydenhuoltohenkilöstö tuntee vankeusrangaistuksen täytäntöönpanoon liittyvän lainsäädännön sekä vankien oikeudet ja velvollisuudet. Toisaalta Rikosseuraamuslaitoksen vastuu Turun psykiatrisen vankisairaalan valvonnasta ja turvallisuudesta muutoksen myötä kasvaa. Valiokunta korostaa, ettei tästä saa aiheutua merkittäviä lisäkustannuksia.

Hallituksen esityksessä ei ole arvioitu ehdotetun muutoksen aiheuttamia vaikutuksia Turun psykiatrisen vankisairaalan valvonnan voimavaroihin. Lakivaliokunnan sosiaali- ja terveysministeriöltä ja oikeusministeriöltä saaman selvityksen mukaan Turun psykiatrisen vankisairaalan valvontaan tarvittavat lisäresurssit (noin 7 htv) järjestetään Rikosseuraamuslaitoksen sisäisin resurssisiirroin siten, että toimivaltaista henkilöstöä on käytettävissä riittävästi.

Tietojen siirto hallinnonalojen välillä

Hallinnonalan siirron myötä vankiterveydenhuolto ei enää ole osa rangaistusten täytäntöönpanoa eivätkä uuteen Vankiterveydenhuollon yksikköön siirtyvät terveydenhuollon ammattihenkilöt ole Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehiä. Lakivaliokunta pitää erittäin tärkeänä, ettei tietojen vaihto Rikosseuraamuslaitoksen virkamiesten ja uuteen Vankiterveydenhuollon yksikköön siirtyvien välillä heikkene hallinnonalan siirron vuoksi. Tämän vuoksi on aiheellista varmistaa rekisteritietojen siirtyminen eri hallinnonalojen välillä.

Eduskunta hyväksyi keväällä 2015 lain henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa (1069/2015). Tähän lakiin sisältyvät säännökset Rikosseuraamuslaitoksen rekistereistä, muun muassa terveydenhuoltoyksikön ylläpitämästä potilasrekisteristä. Hallinnonalan siirrossa potilasrekisteri ei enää ole Rikosseuraamuslaitoksen rekisteri, vaan se siirtyy uuden Vankiterveydenhuollon yksikön ylläpidettäväksi. Tämän vuoksi potilastietojen käsittelyä koskevat säännökset siirretään henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa annetusta laista esitykseen sisältyvään 1. lakiehdotukseen. Esityksen valmistelussa on pyritty varmistamaan, että Vankiterveydenhuollon yksiköllä on oikeus saada Rikosseuraamuslaitoksen rekistereistä tietoja siltä osin kuin se on välttämätöntä Vankiterveydenhuollon yksikön tehtävissä (1. lakiehdotuksen 7 §:n 3 mom.). Niin ikään on pyritty varmistamaan Vankiterveydenhuollon yksikön ylläpitämien potilas-

Valiokunnan lausunto LaVL 8/2015 vp

rekisteritietojen luovuttaminen ilman potilaan suostumusta Rikosseuraamuslaitoksen palveluksessa oleville (1. lakiehdotuksen 6 §).

Vankiterveydenhuollon hallinnonalan siirrosta huolimatta Rikosseuraamuslaitoksen palvelukseen jää terveydenhuollon ammattihenkilöitä, kuten psykologeja, jotka tekevät myös jatkossa terveyden- ja sairaanhoidon tehtäviä. Saadun selvityksen mukaan nykyisessä tilanteessa, jossa vankien terveydenhuolto on Rikosseuraamuslaitoksen terveydenhuoltoyksikön järjestämää, psykologit merkitsevät terveyden- ja sairaanhoidon tiedot potilasrekisteriin. Hallituksen esityksessä on pyritty varmistamaan Rikosseuraamuslaitoksen palvelukseen edelleen jäävien terveydenhuollon ammattihenkilöiden tiedonsaanti potilasrekisteristä, kun rekisterin ylläpito siirtyy eri hallinnonalalla toimivan Vankiterveydenhuollon yksikön ylläpidettäväksi (1. lakiehdotuksen 6 §:n 2 mom.). Valiokunta katsoo saamansa selvityksen perusteella, että tiedonkulku on tarpeen varmistaa myös toiseen suuntaan. Tämä voidaan toteuttaa siten, että Rikosseuraamuslaitoksen palvelukseen jäävät psykologit tallettavat terveyden- tai sairaanhoidon tehtävissä saamansa tiedot Vankiterveydenhuollon yksikön ylläpitämään potilasrekisteriin.

Edellä esitetyn perusteella lakivaliokunta esittää sosiaali- ja terveysvaliokunnalle, että 1. lakiehdotuksen 5 §:n 2 momentin loppuun lisätään asiaa koskeva uusi virke, jolloin momentti kuuluu seuraavasti:

Potilasrekisterin tietoja saavat käsitellä vain Vankiterveydenhuollon yksikössä tai sen toimeksiannosta potilaan hoitoon taikka siihen liittyviin tehtäviin osallistuvat henkilöt. Rikosseuraamuslaitoksen palveluksessa oleva terveydenhuollon ammattihenkilö tallettaa terveyden- tai sairaanhoidon tehtävissään syntyneet tiedot tässä pykälässä tarkoitettuun potilasrekisteriin.

Lakivaliokunta katsoo, että lisäksi on syytä varmistaa rekisteritietoja käytännöllisempi ja yleispiirteisempi tiedonkulku eri hallinnonalan toimijoiden välillä. Tämä on tärkeää erityisesti sellaisissa tapauksissa, joissa epäillään, että vanki aiheuttaa vaaraa järjestykselle tai turvallisuudelle. Lakivaliokunta esittääkin sosiaali- ja terveysvaliokunnalle, että vankeuslain 19 lukuun lisätään uusi 8 a § seuraavasti:

8 a §. Ilmoitus Vankiterveydenhuollon yksikölle

Jos vankien valvonnan tai muun Rikosseuraamuslaitoksen tehtävien hoidon yhteydessä ilmi tulleiden seikkojen nojalla on syytä epäillä, että vanki aiheuttaa vaaraa Vankiterveydenhuollon yksikön järjestykselle tai turvallisuudelle taikka vangin tai muun henkilön turvallisuudelle, Rikosseuraamuslaitos saa ilmoittaa asiasta Vankiterveydenhuollon yksikölle.

Vankeuslain 19 luvun 11 §:ssä säädetään siitä, kuka päättää eri pykälissä tarkoitetun ilmoituksen tai tiedon antamisesta. Kyseiseen pykälään sisältyvään säännösluetteloon on samalla tarpeen lisätä viittaus edellä esitettyyn uuteen 8 a §:ään.

Valiokunnan lausunto LaVL 8/2015 vp

Vaaratiedon kulku on perusteltua varmistaa myös toiseen suuntaan, minkä vuoksi lakivaliokunta esittää sosiaali- ja terveysvaliokunnalle, että 1. lakiehdotuksen 4 luvun ensimmäiseksi eli 16 §:ksi lisätään seuraava säännös:

16 §. Ilmoitus Rikosseuraamuslaitoksen yksikölle

Jos vankiterveydenhuollon järjestämisen yhteydessä ilmi tulleiden seikkojen nojalla on syytä epäillä, että vanki aiheuttaa vaaraa Rikosseuraamuslaitoksen järjestykselle tai turvallisuudelle taikka vangin tai muun henkilön turvallisuudelle, Vankiterveydenhuollon yksikkö saa ilmoittaa asiasta Rikosseuraamuslaitoksen yksikölle.

Tällöin hallituksen esitykseen sisältyvä 4 luvun 16 § siirtyy 17 §:ksi.

Psykologien, sosiaalityöntekijöiden ja päihdetyöntekijöiden asema

Edellä todetuin tavoin esityksessä tarkoitettu hallinnonalan siirto koskee vain terveydenhuoltoyksikköä sen nykyisessä muodossa, jolloin suurin osa psykologeista jää edelleen Rikosseuraamuslaitoksen palvelukseen. Tilanne on sama sosiaalityöntekijöiden ja päihdetyöntekijöiden osalta. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan mainittujen henkilöstöryhmien siirtyminen sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalle on nyt käsillä olevaa siirtoa monimutkaisempi kysymys, koska kyseiset henkilöstöryhmät tekevät ammattiryhmien perustehtävänsä lisäksi erilaisia rangaistusten täytäntöönpanoon ja uusintarikollisuuden ehkäisemiseen liittyviä toimenpiteitä, joissa toimitaan vankeuslain mukaan ja joiden ohjaus ja valvonta kuuluvat Rikosseuraamuslaitokselle.

Lakivaliokunta katsoo, että normaalisuusperiaatteen edistämiseksi olisi tärkeää, että myös psykologit, sosiaalityöntekijät ja päihdetyöntekijät siirrettäisiin sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalle. Siirto vaatii kuitenkin erillistä huolellista selvitystä, jossa otetaan huomioon nyt käsillä oleva uudistus ja sen vaikutukset.

Tekniset korjaukset

Lopuksi lakivaliokunta kiinnittää sosiaali- ja terveysvaliokunnan huomiota siihen, että hallituksen esitykseen sisältyvän 1. lakiehdotuksen 13 §:n 1 momentissa oleva viittaus 11 §:ään on tarpeen korjata viittaukseksi 12 §:ään. Myös 6. lakiehdotuksen 2 luvun 10 §:n 1 momentin viimeisessä virkkeessä oleva ilmaisu "annetusta" tulee muuttaa ilmaisuksi "anotusta".

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSESITYS

Lakivaliokunta esittää,

että sosiaali- ja terveysvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 10.11.2015

Valiokunnan lausunto LaVL 8/2015 vp

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Kari Tolvanen kok
varapuheenjohtaja Eva Biaudet r
jäsen Laura Huhtasaari ps
jäsen Katja Hänninen vas
jäsen Emma Kari vihr
jäsen Niilo Keränen kesk
jäsen Katri Kulmuni kesk
jäsen Antero Laukkanen kd
jäsen Sari Multala kok
jäsen Tom Packalén ps (osittain)
jäsen Antti Rantakangas kesk
jäsen Mari-Leena Talvitie kok
jäsen Ville Tavio ps

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Tuokila

Valiokunnan lausunto LaVL 8/2015 vp
Eriävä mielipide

ERIÄVÄ MIELIPIIDE

Perustelut

Hallituksen esitys vankiterveydenhuollon siirtämisestä hallinnollisesti osaksi terveydenhuoltoa siten, että Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisuuteen perustetaan valtakunnallinen Vankiterveydenhuollon yksikkö, on kannatettava. Eduskunnan oikeusasiamies on lainvalmisteluun liittyvissä lausunnoissaan pitänyt esitystä tarpeellisenä ja oikeansuuntaisena ja kiinnittänyt huomiota tarpeeseen, että vankiterveydenhuolto nyt liitetään osaksi aluehallinnon ja Valviran organisaatiovalvontaa.

Esityksessä on vankeushoidon kansainvälisoikeudellisen periaatteen, ns. normaalisuusperiaatteen, mukaisesti ja oikeusasiamiehen lausunnon mukaisesti samalla luovuttu säätämästä Psykiatrisen vankisairaalan Turun yksikölle valvontatoimivaltuuksia. Esityksen mukaan vankiterveydenhuollon yksikön terveydenhuoltohenkilöstön asema ja toimivaltuudet olisivat samat kuin muussakin terveydenhuollossa. Yhdymme valiokunnan lausuntoon tältä osin.

Haluamme kuitenkin kiinnittää huomiota asiantuntijakuulemisissa esiin tulleisiin huoliin, liittyen nimenomaan Turun vankisairaalaan mahdollisiin erityistarpeisiin ja voimavarojen riittävyyteen uudessa tilanteessa. Mielestämme valiokunnan enemmistö ei ole lausunnossaan riittävästi ottanut huomioon henkilöstön edustajien esittämiä huolia voimavarojen riittämättömyydestä. Mielestämme on välttämätöntä pyrkiä takaamaan henkilöstön turvallisuus mahdollisimman hyvin myös uudessa eriytetystä työnjaossa valvonta- ja hoitohenkilökunnan välillä.

Lausunnossaan Psykiatrisen vankisairaalan Turun yksikön henkilöstöedustajat kiinnittävät huomiota Turun vankisairaalan tilanteeseen, tarpeeseen turvata potilaiden oikeusturva sekä henkilöstön turvallisuus. Heidän arvionsa on, että uudistus väistämättä johtaa lisähenkilöstötarpeisiin ja lisäkustannuksiin. Heidän mukaansa eriytettyä valvontaa ei voida ilman valvontahenkilökunnan lisäresursseja toteuttaa.

Kuten lakivaliokunnan enemmistö lausunnossaan toteaa (12), on valiokunta sosiaali- ja terveysministeriöltä ja oikeusministeriöltä saamiensa selvityksien mukaan todennut, että lisävoimavarat (noin 7 htv) järjestetään Rikosseuraamuslaitoksen sisäisin siirtein siten, että henkilöstöä on riittävästi. Samalla lakivaliokunta toteaa (11), ettei tästä saa aiheutua merkittäviä lisäkustannuksia.

Emme voi yhtyä valiokunnan enemmistön kantaan tässä kohdassa. Mielestämme ei ole kohtuullista lausua näin voimakkaasti voimavarojen rajaamisesta, kun on kysymys vankihenkilöstön turvallisuuden turvaamisesta uudistuksessa, jossa luodaan uusia toimintatapoja ja jossa muutosten aiheuttamia seurauksia on vaikea arvioida. Esitämme, että sosiaali- ja terveysvaliokunta arvioi huolellisesti lisähenkilöstön tarpeita pelkästään potilas- ja henkilöstön turvallisuuden näkökulmasta.

Mielipide

Edellä olevan perusteella esitämme

Valiokunnan lausunto LaVL 8/2015 vp
Eriävä mielipide

että valiokunnan lausunnon 11. kappaleen viimeinen virke "Valiokunta korostaa, ettei tästä saa aiheutua merkittäviä lisäkustannuksia" poistetaan.

Helsingissä 10.11.2015

Eva Biaudet r
Emma Kari vihr
Katja Hänninen vas